

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

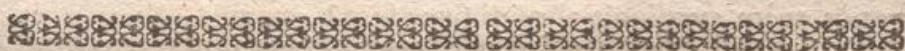
Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Fasciculus XVII. Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

fapiat; atque hinc humili auri excipienda esse aliorum consilia. Sic etiam Paulus etsi Galatarum 1. profiteatur: se Evangelium non accepisse ab hominibus, sed à Jesu; attamen cum Barnaba se contulit Jerosolymam, consulturus Apostolos de circumcissione Actorum 15. testatur pariter regius vates Psal. 104. senes Ægypti non recusasse instrui, & illuminari à juvene Josepho: *Ut erudiret Principes ejus, & senes ejus Prudentiam doceret.* Quin imò æterna Patris sapientia non dignata est Philippum consultorem adhibere Joan. 6. quærens ex ipso: *Unde ememus panes?* adhortor te ergo verbis S. Vincent. Ferrer. Serm. 1. Dom. 1. quadrages. dicentis: *Noli tibi credere, non erubescas egere præfidiis, quibus non egebat Christus, & tamen non negligebat, ut te doceret.* Sic age præsertim in rebus arduis, & animæ tuæ salutem concernentibus: aliàs *Stulto labore consumeris.* Meliores autem non reperies consultores, quàm tales, quales ad consilium adhibendos Deus præscripsit v. 12. hujus cap. viros videlicet *timentes Deum, & in quibus veritas.*

FASCICULUS XVII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 19. lib. Exodi, in quo describitur specialis cura Dei pro incolumitate Israëlitarum, Pactum ejus initum de debita depositione ad legem accipiendam.

N. 100. Considera 1. **D**EUM non solum Israëlitas Viatores teste S. Scripturâ citati cap. v. 4. portasse super *Alas aquilarum*, ne quid injuriæ ipsis obtingeret, sed quotidie par obsequium præstare Christianis per assistentiam Angelorum Cultodum, dum cantat regius vates Psal. 90. *Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.* Non tam industriè sollicita Mater omnem cultrum semoveret, ne infantulus cum arripiens sibi damnum inferat, quantum custodes Angeli omnem remove a nobis student
occa-

ocasionem, quæ aut animæ aut corpori nostro obesse posset. Cùm Cardinalis quidam in Gallia gemmam centum centum millibûs aureorum æstimatam, alterius custodiæ credidisset: ille tantam ei curam impendit, ut diu noctuque propè cor illigatam seruari. Eâdem sanè curâ Angeli Christianos velut gemmas, infinitò valore pretiosi Sanguinis Christi emptas, custodiunt; quare de illis mox citatus vates eodem psalmò fatetur: *In manibus portabunt te, ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum.* Hanc custodiam considerans mellifluus Doctor cuilibet Christiano gratulatur Serm. 77. in Cant. asserens: *Benè tecum agitur in loco peregrinationis tuæ: de Cælo, de terra venit tibi auxilium, qui custodiunt te, non dormitant, neque dormiunt custodes tui Angeli Sancti, vigiles tui Spiritus.* Laudamus solertem illam custodiam, quam Sponsus adhibet, ut Sponsam suam ab omni malo indemnem seruet. Verùm hæc suâ duratione longior non est, quàm fuerit pulcritudo sponsæ. Quamprimum siue morbò siue aliò inopinatò casu difformitas accesserit, illicò recedet custodia, relinquetur sponsa, quidquid ei dein mali obvenierit, non curabit sponsus. Laudemus potius custodiam Angelorum, quæ etiam tunc non interrumpitur, quando Christianorum animæ per lethales culpas fuerint adeò deformatæ & defœdatæ, ut horribiles fiant oculis talium Custodum. Apes odoratu sunt adeò delicatò, ut propè fœditum cadaver morari non valeant: quin ne flores quidem jam marcescentes & languidas attingant. Mundissimi econtra hi Spiritus & omnis labis immunes constanti vigilantia animæ peccatrici adhærent, & nullatenus ei tergum obvertunt, id confirmante S. Scripturâ cap. 25. Exodi: *Non dimittet, cum peccaveris.* Cui Christiane Lector adseribas: tot inter pericula te commorantem, non perdidisse vitam corporis & animæ, nisi Angelo custodi? cui alteri debes? Quòd aliis naufragentibûs deveneris ad portum, quàm huic ductori? ajunt Naturalistæ pavonem tam beneficam quàm formosam, occultò quòdam naturæ Magisteriò cognoscere, ubi locorum lateant venena, quò ocius occurrat, ac streperâ voce, alarumque agitatione tamdiu impetat vas venenum reconditum habens, donec illud diffingat, aut evertat saltem, & si in terra lateat, pedibûs illud effodiat. Hoc planè, & plura alia moliuntur custodes illi cœlestes: quidquid vel in terra vel in aere, vel quocunquè tandem in loco noxium delitescit, quod creditis sibi clientibus obesse possit, omni conatu removere student. O quàm igitur non

fibi antè suis obsequiis obstringunt! quàm gratam exigent mentem!

N.101. *Considera 2.* Per illos dies, quibus durantibus Deus voluit Israelitas præparari ad excipiendam legem, moraliter loquendò intelligi posse, dies illos, quos acceptà jam legè gratiæ vivunt Christiani, & quibus expletis erunt coram Judice Christo comparituri, ut rationem reddant de ipsa observantia legis. Mugient tunc tonitrua austeri Judicis, impios de toties transgressa lege increpantis. Fulminum instar erunt accusationes Dæmonum. Ipsa peccata nunquàm factis per pœnitentiam expiata, horrendos cient fragores. Nubes & caligo terroris totam circumdabit animam. Audiet peccator Christianus à Christo Judice illa Jeremiæ verba cap. 8. *Ubi sunt Dii tui, quos fecisti tibi? surgant, & liberent te in die afflictionis tuæ.* In quibus majorem locaveras fiduciam, quàm in me Deo tuo. Quarum leges observasti exactissime, legibus meis flocci habitis. Succurrat nunc tibi gloria & Pompa Diaboli, cui in Baptismo quidem renunciaveras, me humilem secuturus, sed adultior factus, ei totum devovisti, repletus superbiâ & contemptu legum mearum. Præstent nunc tibi auxilium tot congestæ opes, tot comparata prædia, tot erectæ domus, quibus omnibus totum pectus tuum consecrasti, surdâ aure excipiens hoc præceptum meum: *Fili præbe mihi cor tuum.* Adjuvent nunc te amici, à quibus animatus es, meas transgredi leges adfint tibi adulescentes, qui proposita tua, meis præceptis contraria, approbaverant. Defendat te nobilitas Prosapiæ tuæ, quæ te arrogantem & temerarium reddidit. Protegat te virium tuarum fortitudo, quæ te audacem fecit. Hæc aut his similia audiens peccatrix anima, quid aliud dicet, quàm: *Cadite montes super nos & colles operite nos. Quid facturi sumus, ait S. Chrysoft. homil. 10. in 2. Corinth. Cum Deum offendemus, illique occurremus? nam si quis est mente & sensu præditus, is certe gehennæ pœnam tolerare malit, quàm coram adverso Deo stare.* In comparatione illius Infernales flammæ rosæ erunt, serpentum morsus erunt oscula: Dæmonum flagella erunt blanditiæ, tenebricosum illud Tartari antrum erit serenum Pallatium, inconditi damnatorum clamores erunt dulcis musica. Verbò omnia tormenta per integram æternitatem ferenda, damnati forent levius, quam unicum Judicis tremendi aspectum, & austeram increpantis vocem. Quid ergo facies Christiane Lector, dum adhuc vocat? quàm cum Moysè divinis obsecunda-

cundare verbis quæ jubent, Israëlitas *Sanctificari* lavandò vestimenta peccatricis animæ per amaras pœnitentiæ lacrymas. Non audias tantùm leges Dei tui, sed vide, ut iis conformiter vivas, nec unam quidem temerè transgrediendò. *Beati sunt servi illi, quos cum venerit Dominus invenerit vigilantes.* Lucæ 12.

Doctrina 2.

Desumpta ex capite 20. & 21. lib. Exodi, in quibus describitur Dei Clementia, Populi pavor, & Ritus formando Altari præscriptus. Lex de servis homicidis, bove cornupeta &c.

Considera 1. **Q**uanta Dei sit Misericordia & Clementia erga homines: ut offensus vindictam non extendat ultra tertiam vel quartam generationem, prout S. Scriptura citati cap. V. 5. testatur: *Visitans iniquitatem in filios in tertiam & quartam generationem; contra gratias & beneficia sua extendat in Millia.* Aded: ut dicat S. Laurentius Justin. Serm. in Festo Corp. Chr. *Si Authoris tui dona dinumerare volueris, arenam maris, guttas pluviarum & multitudinem reperies superare stellarum.* Sex tantummodò dies olim insumpserat creandò universum Mundum, quadraginta autem impendit, quando aquis Diluvii destruxit creata, ostensurus per hoc, quàm promptus & velox sit in conferendis beneficiis, quàm tardus in vindicando. Simon de Cassia exactiùs perpendens Dei clementiam, peracutè asserit: Deum peritissimum *Aucupem* agere. *Quantam diligentiam auceps impendit capiendis aviculis, percurrrens silvas, pervagans remora ascendens petras? nunc tenaces præparat viscos, nunc insidiosas virgas tegit frondibus, nunc domesticas aves, qui alias suò cantu decipiant, disponit. Adaptat retia, restes funesque explicat: se ipsum intra silvarum dumenta recondens, avidè omnem speculatur occasionem, quâ in casces agat, suâ arte deceptas aviculas.* Haud aliter se gerit Christûs erga humanum genus, quare frequenter divinis in litteris nomen venatoris fortitus est. Quot verba per Evangelium librosque spirituales loquitur, tot retia explicat: quot præmia se sequentibus spondet, tot tenaces viscos præparat: quot metaphoris & parabolis utitur, tot veluti arborum frondibus dulces abscondit dolos: quot viros Apostolicos, tot quoque aves domesticas habet, optime instructas, qui pecca-

N. 102

peccatores quâ verbô, quâ factô sibi attrahant. Testatur de illo Mathæus Evangelista cap. 9. Quot olim circuierit omnes civitates & castella, curaturus omnium languores & infirmitates. Agit hoc per suos Ministros perque custodes angelos etiamnum hodie: ut teste S. Chrysologô sese opponeret Dæmoni, qui juxta effatum Petri: *Circuit, quærens quem devoret.* Ut inquam se huic opponeret, salvandô, quos ille perdere vult, excitandô ad vitam gratiæ, quos ille morte peccati affecit: Subducendô periculis & insidiis, quæ ille struxit: rapiendô è faucibus Inferni, quas ille ad devorandum aperuit. Ingens tamen, & nunquam satis laudanda isthæc Misericordia non afficit peccatores nisi viatores, extinctâ enim vitâ succedit horrendus Rigor Divinæ Justitiæ, quem sensurus peccator præ nimio terrore exclamabit cum Israëlitis v. 19. hujus cap. *Non loquatur nobis Dominus.* Nam quamprimûm ejus tremendam vocem audierit: morietur, morte proh dolor! æternâ.

N. 103. *Confidera 2.* Quemlibet Christianum in Baptismate profiteri servitatem Christi, accipiendô vestem Innocentiæ, eâ sub obligatione ferendam qualem Deus servis Judæorum præscripsit v. 3. supra cit. cap. jubens, illos in eadem veste egredi, quâ ingressi sunt. Ita Christianus Innocentiæ vestem, in fonte Baptismatis obtentam, è vita mortali exiens, secum ad æternitatem deferat. Est autem vestis ista ex tam subtili panno confecta, ut summa custodia eidem conservandæ impendenda sit: frangitur non factis tantûm, sed etiam verbis; quin imò etiam ipsis cogitationibus. Ut vestimentum comeditur à minima tinea: ita pravis cogitationibus perditur innocentia. Bombyces sunt ab initio velut grana sinapis, at ubi hæc incaluerint, in vermes evadunt. Non dispar judicium feras de cogitationibus malis, quod agnoscens Didacus stella p. 3. de vanis. Mundi, ait: *Cære imprimis sensualitatis semina* (malas cogitationes puta) *de quibus calore pectoris reviviscat vermis mordens & rodens conscientiam.* Magnum Indiarum Apostolum S. Franciscum Xaverium Dæmon dormientem aggredi ausus, impuram ei objecit imaginem, cujus horrore ille fortiter percussus, etiam dormiens tantâ vehementiâ obnitebatur, ut ruptâ pectoris venâ evigilans, multum sanguinem spueret. Satis erit ò Christiane! si fœdâ cogitatione infestatus, vigilans dimidium hujus conatus in resistendo adhibueris. Est reperire non paucos, qui nil mali sibi obventurum suspicantur, et si portas pectoris sui late pandant, pontes versa-

versatiles dimittant, & oppugnantibus tanquam amicorum optimis aditum concedant. Multum alii se fecisse credunt, si indifferenter sese gerant ad malarum cogitationum assultus: quia hoc ipsum non consentire, vix non pro tacito habendum consensu. Ova aspidum imitantur cogitationes malæ, quæ si quis non statim abigat, sed parùm etiam foveat, venenò inficientur. *Ova aspidum ruperunt*, ait Isaias c. 59. & hæc erumpent in regulum. Miraculum æstimabant Barbari evenisse tunc, cùm viderunt è manu Pauli pendentem viperam, quæ irruerat in ipsum, nusquam inde læsum: putabant enim fieri non posse, ut invasus non subito corruat, & moriatur. Miraculum & ego reputo: cogitationem malam habere pendulam è pectore, & inde non lædi in conscientia quinimò talem hominem, ut olim Barbari fecere cum Paulo, Deum pronuntio. Plinius lib. 10. c. 74. de aspide scribit, quæ educata in domo cujusdam hominis, cùm diu meminem læsisset, catulum tamen peperit. qui filium hospitis occiderit. Haud aliter prava cogitatio, in animæ hospitio jacere permissa, etsi quandoque diutiùs non nocuerit, consensum impetrandò: catulum tamen, motum videlicet carnalem parit, qui non statim expulsus, obtinendò consensum animam necat. *Beatus ergo, dicam meritò cum rege psalmista Psal. 136. Qui tenebit, & allidet parvulos suos ad petram.* Est quidem hoc ipsum res certè non facilis, sed teste S. Greg. M. l. 4. moral. negotium etiam doctissimis facefcens, dum ait: *Facile est, perversa opera vitare, sed nimis difficile est, ab illicita cogitatione mentem corrigere.* Ut enim nodus in tenui filo holoserico factus difficilius solvitur, quàm factus filò crassò: ita cogitationum nexus ægrius solvuntur ipsi operibùs. Rari sunt, qui sibi conscientia ducunt, non excusare se in confessione de habitis cogitationibus malis; nisi certò ipsis constet de habito consensu. Verùm sicut nodus ex subtilissimo factus filò deprehenditur, cùm per acum transire debet; ita in Judicii augustissima porta cogitationes illæ nihili æstimatæ deprehendentur in ostium cæli impingere, non permissæ transire, donec per purgatorios ignes fuerint penitùs solutæ. Si tantus est Justitiæ divinæ rigor, ut teste S. Scripturâ citati cap. V. 24. *Nunc oculum pro oculo, dentem pro dente reddi velit.* Quantus tunc erit, quando Judex est venturus, cuncta strictè discussurus, & nil inultum remissurus?

S

Do-

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 22. & 23. lib. Exodi, in quibus describitur Lex de furto, stupro & detractione contra superiores commissa. Lex de impartialitate Judicum, de accedendo Templo à masculis.

N.104. *Considera 1.* **S**I Deus juxta qualitatem furti voluerit pœnam taxari, gravissimam utique illos mereri pœnam, qui aliis bonam famam auferunt: utpote bonum cæteris omnibûs prævalens, dicente S. Scriptura Prov. 22. *Melius est nomen bonum, quàm divitiæ multa.* Hoc ipsum bonum distinguit hominem a brutis licet enim bestia aliquam appetant excellentiam, de bono tamen nomine curam non habent. Adhæc commune proverbium est: Famam vitamque pari passu ambulare; atque hinc S. Clemens Rom. in 1. Epist. ad Jacobum ait: *Homicidarum tria genera esse dicebat S. Petrus, & pœnam eorum parilem: sicut enim homicidas fratrum, ita detractores quoque eorum eosque odientes homicidas esse manifestabat.* Jam verò si homicidæ tantò peiores sunt, quò præstantiores personas necant; ergò detractores eò peiores, & eò graviori pœnæ obnoxii erunt, quò præstantiores erunt viri, quos detrahendò læserint. Præstare autem aliis superiores, nemo est, qui nesciat. Hos scriptura v. 28. citat. cap. *Deos* nominat, inquit: *Diis non detrahes.* Quàm grave crimen committant, & pœnam provocent gravissimam illi, qui publicos fontes & puteos corrumpunt & inficiunt, in comperto est. Hoc autem agunt illi, qui superioribus detrahere, & famam eorum denigrare præsumunt, de quorum æstimatione & exemplò tota Communitas potatur.

David cum partem chlamydis de ornatu regio Saulis abscidisset, illicò facti pœnitens factus, percussit pectus suum 1. Reg. 4. ò quantæ sibi conscientia duxisset, si vel etiam in minimo regali famæ injurius fuisset detrahendo? & hinc ægerrimè tulit annuntiari in gloriam mortem Saulis, cupiens: ignominiam hanc cum ossibus sepeliri, ne prodiret in publicum. Judæi quoque davidico subjecti Imperio, ne ansam arriperent, Regem adulterum infamandi: Ipse Deus filium, ex damnato coitu genitum, noluit diutius vivere, etsi milenas preces interponeret pœnitens Pater. Christus Dominus Episcopum Ephesinum & alios vocat *Angelos* Apoc. 1. etsi eorundem
com-

commendatur Pœnitentia, quæ profupponit culpam, ut hæc tam insigni nomine tecta eorum famam conservet. Petrum quoque cum in Monte Thabor sui esset impotens factus, & nescius quid rerum ageret culpari infamarique non posset, velò occultavit. Tam sedulo studuit consulere famæ superiorum. Prout autem Deus summum honorem haberi voluit famæ superiorum; ita pariter eos summe obligavit ad curam subditorum saluti impendendam. Enim verò si juxta citati cap. V. 10. & 12. aliquis proximi custodiæ asinum, ovem vel bovem credidisset: hoc autem animal custodis negligentiam damnum aliquod passum, vel furto fuisset oblatum. Tunc tenebatur damnum refundere custos. ò quam severam rationem & damni refusionem exiget Deus à superioribus, si eorum evenerit negligentiam, subditos animæ vitam perdidisse? mortuò Abel rigidissimis verbis Deus increpat Cain, quem tamen noverat, nec superiorem nec Custodem Abelis esse: necis tamen existisse causam. Quid ergo in tremendò Judicio audietur loqui illis, qui aliorum superiores & custodes designati, mortis æternæ fuerant ipsius causæ, si non positivæ, saltem permissivæ? *Noli dicere*, ait S. Thomas Villanov. tract. de adventu Dom. *Cibum & potum eis tribuo, debita eis stipendia solvo, de animabus suis ipsi viderint &c. Nam pro eis Domino tuo & illorum communi in die Judicii magnam redditurus es rationem.*

Considera 2. Quam impartiales oporteat esse superiores, præser- N. 105.
tim eos, qui Tribunalibus præsunt: imperat enim Deus v. 23. citati cap. *pauperis non misereberis in Judicio.* Quasi diceret: etsi vel maxime Misericordia in pauperes sit exercenda: attamen si Judex operetur ex officio, non mitius procedat contra pauperes, quam divites, Justitiã æquam exigente sententiam. *Bona est Misericordia*, ait S. August. q. 88. *sed non debet esse contra Judicium.* Hinc Romani Judices facie apparebant velò contexta, solummodò causas in Tribunalibus audituri, non visuri personas litigantes. Moyses ipse velatus loquebatur Judicia Dei filiis Israël. Est quidem modernò tempore etiam inter Christianos reperire Judices, non tantum velatos, sed & penitus obcæcatos: tales verò proh dolor & pudor! quibus non amor Justitiæ, sed auri argenti que fulgor lumen ademit. Dum illi legunt verba citati cap. v. 23. *Non apparebis in conspectu meo vacuus*, quasi pro se dicta putant, in suis Judiciis, quò vergit aurum, eò præponderat sententia; toti quanti repugnant monitis regii vatis Psal. 2. dicentis: *Reges*

eos in virga ferrea. Virgæ ferreæ rigor est, ut si ei quis appenderit crumenam aurò plenam, vel lancem argenteam, vel pateram rarò artificidò factam, non declinet à recto, sed inflexibilis persistat. Hi ergo talis virgæ locò arundinem in manu portant, etiam levioribus quandoque donis curvandam. Ab ipsis *Zoran*, et si natu minor sit, tamen præponitur *Phares* majori: quia ille prior manum extrahit. Totò Cælò differunt à Samuele quondam Judice, qui ut doceret universum Israël integritatem suam 1. Reg. 12. liberrimè profitebatur: *loquimini de me coram Domino, utrum bovem cujusquam tulerim: si de manu cujusquam munus accepi, & contemnam illud hodiè, restituumque vobis.* Imitantur potius illum Judicem, de quo Dionysius refert: Quòd pridè causæ dicendæ acceperit bovem muneris locò; hòc autem cognitò adversarium pinguem misisse vaccam uxori Judicis, quæ maritum in suas partes citò traxerit. Ventum ad Tribunal, & ferendam sententiam, victoriam obtinente illò, qui vaccam miserat. Alter admirans clamat: *Bos loquere.* Reponit Judex: *Bos loqui non potest, quia vacca non sinit.* At ò iniqui Judices! loquetur olim adversum vos ut parturiens ille Judex, qui semel latam de vestra æterna damnatione sententiam, non revocabit amplius, et si millies clametis: *Injustè egimus, iniquitatem fecimus, Domine miserere!*

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 24. lib. Exodi, in quo describitur Dei gratiosa apparitio & ascensus Moysis &c.

N.106. Considera 1. **Q**Uòd Deus antea Moyfi in ardenti Rubo, & filiis Israël legem accepturis inter tonitrua & fulgura apparens, nunc spectandum se det, positò infrà pedes quasi opere lapidis Saphirini, & quasi Cælo serenò. Adeò, ut sicut priores illæ apparitiones fuerant signa terrentis, sic posterior signum existat blandientis Dei. Quæris: undè venerit hæc mutatio? puto: illam ex ipsa Populi pariter mutati prompta voluntate, quam ad verba Legis exactissimè observanda, demonstraverat, devenisse. Consonant opinioni meæ verba S. Scripturæ hujus cap. v. 4. dicentibus Israëlitis: *Omnia verba Domini, quæ locutus est, faciemus.* Licet Deo gratissimæ existant victimæ & sacrificia: Attamen his omnibus præponderare obedientiam clarissimè testatur S. Greg. Moral. l. 35. c. 10. causam subnectens: *Quia per vili-*

victimæ aliena caro, per obedientiam verò propria voluntas mactatur. Abraham multas exercuit virtutes, quibus sibi Deum devinxerat: sed unicò jam laudatæ obedientiæ actu, affectu magis quàm effectu exercitò, id promeruit, quod cæteris omnibus collectim sumptis non meruerat. Placuit summa Humilitas, placuit angelica puritas, placuerunt aliæ sine numero virtutes, quibus animati Cœli instar radiabat Maria Virgo, sed præplacuit obedientia, quâ paucis hîsce verbis: *Fiat mihi secundum verbum tuum*; tot gratiæ obtinuit, quot non obtinere omnes sancti. Samuel per obedientiam, Heli sacerdoti præstitam divinum assecutus est alloquium 1. Reg. 3. Elisæus per illam Magistri sui accepit Pallium 4. Reg. 2. Saul dum obtemperat patri in quærendis asinis, Regnum Israël reperit. *Non sic Diadema in capite positum Regem illustrat sicut obedientia* teste S. Chrysoft. homil. 32. in Genes. & S. August. tract. 11. de obed. ait: *Una obedientia plus valet, quam omnes virtutes.* Miraberis forsan: quòd Magister Magistrorum Christus Dominus Ecclesiam suam non Scholam virtutum, sed ovile ovium nominet? Joan. 10. Quid enim Magistro magis congruit, quàm Schola? Sed hem! hoc ipsò, quod Ecclesiam ovile nominet, Scholam virtutum nominat: quid enim ovile nisi locus continens animalia, quarum præcipua laudeque dignissima qualitas est cæca obedientia, quam Augustinò teste virtutum dixi *Reginam*. Hinc de fidelibus, ovile hoc ingressis asserit: & *vocem meam audiunt*, h. e. ad nutum obediunt mihi omnes. Pari de causa Christus in Judæa moratus, in Bethania sibi domicilium elegit, quia Bethania *domus obedientiæ* exponitur representans Ecclesiam, binâque vice legitur accubuisse in domo Simonis leprosi Luc. 7. Quia *Simon* interpretatur *obediens*. Quibus omnibus demonstrat suum diverforum, Ecclesiam videlicet a se erectam, domum esse obedientiæ virtutum Matris, & discipulos *simones*, obedientes videlicet virtutum sectatores esse. O Christiane Lector! quid magis in votis tibi est: quàm stare aliquando ad dexteram illam, quæ ex ovibus Christi constat, & audire Benedictam Pastoris vocem: *Venite benedicti Patris mei &c.* Hæc gratia, ut tibi obtingat, dic cum Israëlitis: *Omnia verba Domini, quæ locutus est, faciemus.* Loquitur autem tibi Deus tum per scriptam Legem, tum per mandata superiorum tuorum, inquiens: *Qui vos audit, me audit.* Ergo utriusque parem exhibe obedientiam, & ascendes cum Moyse & Aaron, visurus Deum Israël v. 20. visione æternâ.

N.107. *Confidera* 2. Moysen juxta divinum Imperium scandere montem, & ibi quadraginta integris diebus ac noctibus morari jussum, documento esse hominibus, ad instruendos in lege ordinatis, debere eos: prius accedendō Deum per fervidas preces, Meditationes & pia exercitia inflammari zelō, & in actuali legis observantia per aliquot tempus versari, antequam id muneris exlequantur. Hinc regius Vates cantat Psal. 103. *Deum facere Ministros suos ignem urentem, non merè lucentem.* Esto; Oracula quis dicat, annuntiet Prophetias, prædicet ipsam Evangelicæ veritatis medullam; si vitæ integritas morumque rectitudo abfuerit, aberit dictis fides & obedientia. *Fabula videntur verba sine operibus*, asserit Isidorus Pelusiota lib. 2. Epist. 114. Dicendum prius cum Christo: *Quis ex vobis arguet me de peccato*, antequam cum eo dicatur: *si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi?* Philo Hebræus de Moysē testatur: Prophetam hunc, eam: quā pollebat apud Israëlitas, auctoritatem, non obtinuisse per acceptas à Deo Tabulas, aut Prodigiorum, quæ patraerat, multitudinem, sed per integritatem vitæ. Si quidem ipsis quoque operibus eam, quam prædicabat, referebat sapientiam, implebatque legem. Verba Philonis sunt: *Animò malebat vivere, quàm corpore.* Philosophica præcepta quotidie factis representabat, mentem verbis exprimens, facta dictis accommodans. Ad propositum nostrum pulcherrimè quoque alludit sponsus cœlestis, Ecclesiam ejusque Ministros, prædicatores verbi divini, hīs alloquens verbis Cant. 2. *Sonat vox tua in auribus meis.* Sed qua de causa? ex illa ocius subnectitur: *Vox enim tua dulcis, & facies tua decora.* q. d. gratissimum mihi foret, excipere auribus meis vocem tuam, utpote dulcedine, quantò facies tua majori decoratur pulchritudine. Laudo doctrinam tuam auditu dignissimam, sed eò digniorem, quò mores eidem sunt magis conformes. Verba loqueris optima, quia moribus dicta probas optimis. Nunc examina te Christiane Lector, quàm multa alios doceas, quæ tu facere ipse negligis. Hortaris alios ad celerem obedientiam, superioribus præstandam, & tardus es ad obtemperandum. Inculcas aliis pietatem & devotionem, in Templo præstandam, & pluriès repereris, ibidem fabulis & risibus vacans. Acribus scripturæ verbis alios deterere vis ab ebrietate, luxuria, invidia & aliis vitiis, & tu frequenter in illa impingis non sine pusillorum scandulo. Quid indignaris ergo: si verba tua etsi optima, nullum tamen sortiantur effectum, sed instat feminis sint supra petram projecti?

FASCI-